

FÖRSTA SÖNDAGEN EFTER PÅSKDAGEN

QUASIMODOGENITI

Ev. Joh 20: 19–31. Predikan Gunnar Edwardsson (ELBK)

I dag får vi höra hur lärjungarna blir födda på nytt. Det sker inte genom deras ansträngning och deras goda gärningar och förtjänster, utan det sker genom Jesus Kristus, och är därför av nåd. Jesus kommer till sina lärjungar, genom stängda dörrar. Det är då för det första viktigt att se att Jesus överhuvudtaget kommer till sina lärjungar. De var de som hade övergivit Jesus i Getsemane ortagård, de hade övergivit honom och flytt. Och Petrus som hade betygat och sagt att om alla andra kommer på fall så skulle i varje fall han inte komma på fall. Men trots hans bedyranden så kom han inte bara att överge Jesus utan till och med förneka honom. Därtill är det också så att denna påskdag så hade kvinnorna vid graven kommit till lärjungarna och sagt att de hade sett en änglasyn och änglarna hade sagt att Jesus levde. Detta var ju sannerligen ingenting man väntade sig.

Så såg alltså situation ut bland Jesu lärjungar denna påskdag. Att de nu också hade gömt sig, låst in sig visade hur de nu reagerade. De var skrämde och rädda. Vad skulle nu ske från översteprästens sida? De kunde inte vänta sig något annat än också de skulle tas till fånga och bli avrättade. Kvinnornas ord betydde inte att de satte tro därtill, utan de blev i stället rädda för vad översteprästerna och Pilatus skull säga och företa till sig, då de fick veta att graven var tom.

Genom stängda dörrar

Det är här nu som detta förunderliga händer: Herren kommer genom stängda dörrar. Såsom han uppstod och gick igenom den stängda graven och den hårda stenen, så kommer han genom den slutna dörren och står där plötsligt rakt inför dem. Det var alltså inte de som kom till honom. Utan det var han som kom till dem! Det är också så det är för oss. Kristentron började inte med att vi kom till Jesus, utan han kommer till oss. Han kommer till oss genom ordet, genom avlösningen och nattvarden. Han söker upp oss, han kommer till oss. Svaret på frågan: Hur kan du komma till Jesus?, den är egentligen att Han kommer till dig. Det är ett viktigt svar. Det finns så mycken förkunnelse som går ut på att människan kan tränga sig fram till Jesus, bana sin väg till Gud. Att pånyttfödelse till viktiga delar är människans verk, vilja och beslut. Nu ser vi här att lärjungarna är skrämde. De har gömt sig. Det är inte uttryck för något hopp. Men Jesus kommer till dem och tar sig igenom den stängda dörren. Det är också så han som tar sig igenom det slutna, stängda hjärtat.

”Frid vare med er!”

Men det finns ytterligare frågor som besvaras av vår text. En sådan är: Hur får jag frid med Gud? Hur ska mina synder göras om intet, hur ska jag bli fri ifrån dem? En sak är ju att komma till Jesus, eller att han kommer till mig, men han kan ju likaväl komma med domens ord som jag förtjänat. Hur ska jag få frid?

Lägg nu märke till vad Herren Jesus säger: ”Frid vare med er” När han kommer till sina räddhågade, tvivlande lärjungar, så kommer han inte med lagens stränga ord, som man kunnat vänta eller för att träffa en uppgörelse med sina lärjungar, utan han kommer med fridens ord till dem, kommer med evangelium till dem. Det är det förunderliga, men här kan vi förstå vad Kristi uppståndelse betyder. Den betyder nåd och förlåtelse till arma

människor. *"Frid vare med er!"* Det är den som ensam kan ge människan frid, som säger dessa ord. Som kan ge människan samvetsfrid. Det är ju nämligen det viktigaste i en människas liv att hon får frid med Gud. Det kan vi inte få på egna påhittade grunder eller genom egna verk och gärningar, så att vi kunde tänka: gör jag det eller det, så har jag frid med Gud. Då ser han nådigt på mig och jag vet att jag då har frid med honom.

Nej, det är inte så, för vore det så, då skulle människan själv kunna överskyla och försona sina synder och sin skuld inför Gud. Och då behövs ingen frälsning, ingen Kristi död och uppståndelse. Men ingen människa, hur hon än är, vare sig hon är den frommaste och godaste bland människor eller hon är den sämste, värste och mest skuldbelastade. I denna sak är ingen åtskillnad. Här är alla människor lika. Och ingen kan av sig själv eller i egen kraft gottgöra sin skuld inför Gud. Det kunde nu inte heller lärjungarna. Det visste de.

Här måste något annat gälla. Här träder nu Kristus fram. Han som är uppståndelsen och livet. Han som utgav sig i döden för att människor skulle leva, han som uppstod för att ge människor rättfärdighet. Hans lidande, död och uppståndelse och den rättfärdighet han förvärvade därigenom, det som S:t Paulus kallar *"dikaïoma"*, rättfärdighetshandlande, förtjänst, det är detta endast och allenast som skapar frid i det oroliga, samvetstyngda människohjärtat. Alltså hans förtjänst och rättfärdighet åstadkommer detta. Ty han säger: *"Min frid giver jag er, inte ger jag den såsom världen ger den."* Nej han ger den genom sitt lidande, sin död och uppståndelse: *"Näpsten var lagd på honom för att vi skulle få frid och genom hans sår blev det belat för oss."* Det var genom att offra sig själv för oss, gå i döden, utgiva sig själv för oss, som han förvärvade åt oss den sanna friden. Friden som världen inte kan ge, men som Jesus ger. Han som är vår försoning, och vår frid.

Nu kommer han med den till sina svaga lärjungar. Och här gäller också detsamma, de har sannerligen inte gjort sig förtjänta av den. Utan de är precis vi, oförtjänta av den godhet och kärlek som Herren Kristus visar dem.

"Som Fadern har sänt mig, så sänder ock jag er"

"Frid vare med er", säger han. Och han stannar inte där. Utan han går till och med längre och säger till dem: *"Såsom Fadern har sänt mig så sänder ock jag eder."* Dessa lärjungar som så övergivit Jesus och visat på alla möjliga sätt att de inte var några trons hjältar och inte heller hade förstått varför Kristus gick till sin pina och än mindre trott att han var uppstånden. Kan de vara några lämpliga lärjungar eller sådana som ska predika ordet för människorna? Ska de kunna vara apostlar och Guds sändebud?

Här kommer han emellertid och ger dem det gudomliga uppdraget att vara apostlar, dvs utsända. Och lägg märke till: Det grundas inte på deras kvalitéer utan på Guds kallelse. Och hör nu särskilt att Jesus säger till dem: *"Såsom Fadern sänt mig, så sänder ock jag eder."* Dvs de skulle vara Kristi sändebud i världen. Såsom han var sänd, så sände han dem. Det var sannerligen inte något litet. Och än större blir det när vi hör att Jesus också talar om vad de ska predika. I Lukasevangeliet heter det att han öppnade deras sinnen så att de förstod skrifterna och att nu omvändelse till syndernas förlåtelse i Jesu Kristi namn skulle predikas genom dem. Och Johannesevangeliet hör vi hur Herren Jesus ger dem avlösningens makt eller nycklamakten. Och denna sak gavs dem genom att Jesus andades på dem och sa: *Tag emot den helige Ande.* Så gavs dem ämbete, ande och ord vid denna påskdag.

Och därför är predikoämbetet i den lutherska kyrkan inte bara en variant av det allmänna prästadömet eller en ordningssak, utan ett uppdrag som utgår från Kristus och kommet till oss genom apostlarna.

"Min Herre och min Gud!"

Men en av dem, Tomas var inte med. Han tvivlade på vad de berättade. Ja, han gick så långt att han sa att var det inte den verkliga, korsfäste Jesus, så kunde han inte tro. Och för att verkligen veta det så säger liksom för att begå ed, att fick han inte sticka sina fingrar i hålen efter spikarna, och sticka sin hand i hans stungna sida så kunde han inte tro.

Tomas tvivel är inget nytt. Det liknar i hög grad också vår tids invändningar. Får man inte verkligen se Gud och Jesus så kan man inte tro på dem.

Vi kan förstå hur orimligt det syntes Tomas att Jesus skulle ha uppstått, för så ter det sig för människor än i dag. Men fastän Jesu uppståndelse är orimlig för det mänskliga förnuftet är den likväl sanning. En sanning som också går upp för Tomas. Ty när man nästa söndag är samlade på samma sätt och Tomas är med, så kommer Jesus återigen genom de stängda dörrarna och säger Frid vare med eder. Och nu vänder han sig till Tomas. *"Räck hit ditt finger, se här är mina händer, räck hit din hand och stick den i min sida och tvivla inte utan tro"*, säger Herren Jesus. Tomas får erfara att Jesus verkligen är uppstånden från de döda. ja, att han till med känner och vet om vad Tomas sagt och känner hans tvivel. Tomas behöver inte sticka in sitt finger i spikhålen, han är avslöjad, men också samtidigt förlåten och fått frid i sitt hjärta. Det vittnar de ord som han nu säger och som alltsedan dess är en mäktig bekännelse: *"Min Herre och min Gud!"*

Den bekännelsen som vi hör Tomas säga, den kommer till oss genom ordet. Den får vi ta till oss och göra till vår egen bekännelse. Och det utifrån vad denne Jesus, Frälsaren, gjort och gör för oss, syndare. Han är den som vet och känner dig. Det är därför han kommer till dig och han ger dig detsamma som han gav sina svaga lärjungar: nåd och frid och uppdraget att gå hans ärenden. Ja, du får tro och lita till denna nåd som han ger, för det är den rätta boten, den sanna omvändelsen, det rätta livet och det genom den Uppståndne Jesus Kristus, vår Herre och vår Gud.

Amen.